

[Bertel Dahlgaard.]

efter mit skøn helt urimelig ulighed, og det er sket, samtidig med at disse unge er blevet yderligere belastet. De må stå fire år i lære, gå mindst en vinter på skole, og når dertil så føjes 1½—2 års militærtjeneste, synes praktiseringen af understøttelsesernes tildeling og omfang særlig urimelig.

Den højtærede handelsminister har været så venlig at tilsige finansudvalget, at hun vil tage hele dette spørgsmål op til nærmere undersøgelse og velvillig overvejelse i den hensigt at foreslå berettigede ændringer på dette område, herunder også overvejelse af formerne for administrationen af hele ordningen, og jeg vil bede den højtærede handelsminister bekræfte dette her i tinget.

Jeg skal dernæst sige lidt om det ændringsforslag, der er stillet under nr. 274, et forslag om en ny tekstanmærkning.

Under skatteforhandlingerne udtaltes der fra alle sider betænkeligheder med hensyn til den anspændelse af udgiftsbudgetterne, herunder ikke mindst anlægsbudgetterne, som finansloven og de mange investeringsplaner er udtryk for. Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen afæskede finansministeren et tilsagn om, at han ville udvise forsigtighed og sparsommelighed i den kommende tid, og jeg kan i hovedsagen være enig i de bekymringer, der på denne måde er givet tilkende. Det radikale venstre mener, at denne forsigtighed og sparsommelighed må sprede sig over alle både civile og militære områder indenfor administrationen. Vi kan derfor også billige, at den højtærede finansminister nu vil foranledige en gennemgang af de mange investeringsplaner med henblik på, i hvilken rækkefølge de bør fremmes.

Det er klart, at når der nu regnes med, at det militære område indenfor det kommende finansår vil lægge beslag på det formidable beløb af ca. 1 075 mill. kr., så vedrører det et så stort afsnit af landets økonomiske liv, at det nødvendigvis må påkalde alles opmærksomhed og overvejelse, uanset hvilken anskuelse vi iverigt har vedrørende landets militærpolitik. Det er ud fra dette synspunkt, det radikale venstres repræsentanter i finansudvalget har stillet dette forslag til tekstanmærkning på forsvarsministeriets budget, ændringsforslag nr. 274, og det er sålydende:

„På de militære budgetter søges tilvejebragt besparelser på ca. 150 mill. kr. fordelt på de enkelte drifts- og anlægsbevillinger efter forsvarsministerens nærmere skøn over, hvor besparelserne mest hensigtsmæssigt under de i finansårets løb givne forhold kan foretages.

Forsvarsministeren bemyndiges til at gennemføre en nedsættelse af den militære tjenestetid på områder, hvor han finder, at forholdenes udvikling i finansårets løb gør en sådan nedsættelse tilrådelig.“

Når forslaget er affattet, som jeg her har nævnt, skyldes det visse betragtninger med hensyn til hele den militærpolitiske situation, som jeg gerne vil have lov til at fremføre her i tinget.

Der er meget, der tyder på, at vi nærmer os et vendepunkt med hensyn til rustningernes art og karakter både ude og hjemme. Det har jo utvivlsomt sin årsag dels i økonomiske og finansielle hensyn, dels i planerne vedrørende det, man kalder en ny strategi, og som atter på en måde, vi slet ikke er i stand til at overskue, kan være forbundet med åbenbaringen af de fantastiske naturkræfter, der i disse dage hensætter verden i en tilstand af frygt og åndeløs spænding. Vi kan umuligt vide, hvor dette fører hen, lige så lidt som vi kan ane, hvad de store magters forhandlinger vil føre til i de kommende måneder, men at en udvikling er sat i gang, der gør en fastlæggelse af et militærbudget som det, der indeholdes i det her foreliggende finanslovsforslag, til noget højst uvirkeligt, synes mere end sandsynligt. Der er tegn nok, der peger i den retning; der er budskabet fra Amerika om, at den amerikanske regering overvejer at nedbringe hærens mandskab med 300 000—400 000 mand, medens luftvåbnet yderligere styrkes. Der er budskabet om, at det engelske labourparti vil kræve tjenestetiden nedsat fra 2 år til 18 måneder. I Norge har der gået svære dønninger omkring forlængelsen af tjenestetiden. Den norske regering har ikke kunnet få stortingets tilslutning til 18 måneders tjenestetid og har måttet nøjes med 16 måneder, men hvad der er mere opsigtsvækkende, er, at stortingsmænd, tilhørende det regerende arbejderparti, har taget ordet i stortinget og erklæret, at når de